

Raportul seminarului din 22 martie de la Casa de Cultură a studenților din Cluj-Napoca

“Culturi dincolo de granițe”

Institutul Intercultural Timișoara, în parteneriat cu Liga Apărării Drepturilor Omului – Filiala Cluj, Asociația pentru Apărarea Drepturilor și Integrare Socială (ADIS) – București, Centrul pentru Resurse Civice – Constanța, desfășoară în perioada iunie 2011 - iunie 2012 proiectul **România Interculturală**. Proiectul este co-finanțat prin Fondul European pentru Integrarea Resortisanților Țărilor Terțe, administrat în România de Oficiul Român pentru Imigrări. Unul dintre obiectivele specifice ale acestui proiect este: Îmbunătățirea comunicării și a schimburilor interculturale între comunitățile RTT cu ședere legală în România prin crearea unui mecanism complex al dialogului intercultural prin realizarea a trei seminarii locale de consultare cu comunitățile de RTT, autorități publice cu competențe în gestionarea fenomenului migrației și reprezentanți ai societății civile la nivel local în 5 localități din țară.

Seminarul și-a propus următoarele obiective:

1. Promovarea interculturalității între comunitățile de resortisanți ai țărilor terțe și populația majoritară;
2. Dezvoltarea abilităților mediatorilor interculturali de gestionare a dialogului cu instituțiile publice și ONG-urile din domeniul migrației, pentru a rezolva mai bine problemele din comunitățile din care provin.

Seminarul din 22 martie 2012 s-a desfășurat la Casa de Cultură a Studenților din Cluj-Napoca, sala 22 între orele 17,00 – 20,00.

Seminarul a fost intitulat: „**Culturi dincolo de granițe**”, a fructificat obiceiuri, ritualuri, costume, artizanat, muzică, dansuri și prezentarea unui scurt istoric despre istoria națiunii ecuadoriene, tunisiene și din Kazahstan. Au fost prezente la seminar 6 țări din 3 continente diferite și anume: Tunisia, Maroc, Palestina, Kazahstan, Ecuador și Republica Moldova.

Seminarul a promovat, de asemenea, serviciile sociale de informare și consiliere, cursurile de limba română, adresate imigranților din spațiul non-UE în municipiul Cluj-Napoca.

La seminar au participat 39 de persoane, aparținând celor 6 comunități enumerate mai sus, 6 reprezentanți ai unor instituții publice cu responsabilități în domeniul migrației, 4 reprezentanți ai unor ONG-uri cu preocupări în domeniul migrației, 6 reprezentanți ai comunităților de RTT, români și RTT.

Invitați:

Dr. Ghazi Hammad – Președintele Asociației Culturale Româno - Arabe Ierusalim,

Alexander Jacho – Mediator Intercultural, reprezentant al comunității latino-americane,

Emir Majbar – Reprezentant al studenților tunisieni și marocani din cadrul Universității de Medicină și Farmacie Iuliu Hațieganu Cluj-Napoca, mediator intercultural

Victor Bînzari și Veaceslav Strungaru – Grupul de Inițiativă Basarabeană (GIB Cluj), mediatori Interculturali,

Sanchez Avila Luis Angel,

Tatiana Crețu,

Mariana Sirbu,

Mariana Rață,

Morar Traian, Inspectoratul Județean de Poliție Cluj, Departamentul: Prevenirea criminalității,

Angheluș Grațela - Fundația Rațiu pentru Democrație,

Diab Iyad - Liga Islamică și culturală.

Seminarul a fost deschis de Ana Ludușan președinta LADO filiala Cluj, organizație parteneră în implementarea proiectului, cu o scurtă prezentare a rezultatelor de etapă ale proiectului: „România interculturală”, la nivel național și la nivel local, dar și a celorlalte proiecte din domeniul migrației, implementate la Cluj-Napoca.

Prezentarea programului seminarului și moderarea acestuia a fost făcută de către Daniela Cervinski, membră în echipa de implementare a proiectului „România interculturală” și coordonatorul Centrului de Informare pentru Străini Cluj-Napoca.

Programul seminarului a avut următoarele etape:

1. Prezentarea obiceiului de nuntă la comunitatea palestiniană. A prezentat: Hammad Rania și Dr. Hammad Gazi.
2. Scurt istoric despre Tunisia, despre Ramadam și despre obiceiuri culinare în timpul Ramadamului. A prezentat: Majbar Emir
3. Prezentarea sărbătorii de Anul nou în Kazahstan. A prezentat: Amrina Shynar
4. Scurtă prezentare a istoriei Ecuadorului, a unor costume populare și a unor piese de artizanat. A prezentat: Alexander Jacho.
5. Dansuri populare arabe. A prezentat: Emir Majbar
6. Dans modern. A prezentat: Tatiana Crețu
7. Cântece rusești și moldovenești. A prezentat: Victor Bînzari
8. Cântece ecuadoriene. A prezentat: Alexander Jacho.

1. **Prezentarea obiceiului de nuntă la comunitatea palestiniană.** Prezentarea s-a făcut în Power Point și a fost comentată de Hammad Rania, fiica dr. Hammad Gazi. Obiceiul a prezentat o nuntă în comunitatea palestiniană. Nunta poate dura între 3 zile și 40 de zile, în funcție de starea socială și prestigiul mirilor și a familiilor acestora. Sărbătoarea de nuntă are loc după masa și seara în zilele când este programată nunta. În cadrul sărbătorii sunt exploatate mai multe ritualuri. Ritualul dansului la băieți, care celebrează căsătoria mirelului și îl pregătește pe acesta pentru relația de familie. Dansurile băieților durează ore în șir, pe tot parcursul zilelor programate pentru nuntă. Acestea fac parte din spectacolul nunții și ele sunt vizionate de toți participanții la nuntă. Există și ritualul pregătirii miresei, în care vedem cum mireasa este îmbrăcată în straie de nuntă și cum este inițiată de femei în ritualul de nuntă și în îndatoririle de soție și de mamă. Au fost prezentate mai multe costume tradiționale pentru mirese, dar și costume tradiționale pentru femei. Pregătirile de nuntă se fac separat atât la casa miresei cât și la cea a mirelui. Mirele este însoțit de prieteni și de bărbații din familie, iar mireasa de prietene și de femeile din familie. Mirele se duce la casa miresei însoțit de un alai de nuntă, iar pe tot parcursul drumului se dansează și se cântă. Bărbații umblă călări, iar mirele călărește un cal alb. Cei din familii foarte bogate aleg un cal pur sânge rab. Mirele, mireasa și nuntași asistă la un dans al băieților care durează ore în șir. În comunitățile rurale căsătoriile se fac între membrii aceleiași comunități pentru păstrarea averii. Nu prea se întîlnesc căsătorii între miri din comunități diferite. În cazul în care acestea se întîmplă mirele și alaiul nunții parcurge distanța dintre casa mirelui până la casa miresei oricât de mare ar fi această distanță. Ceremonialul de nuntă se termină cu noaptea nunții și verificarea verginității miresei. În cazul în care mireasa nu este virgină în noaptea nunții, aceasta este excomunicată și decăzută din drepturile pe care le are potrivit poziției sociale a părinților și a socrilor. Obiceiul se menține și în zilele noastre. Acest obicei există și în România, în comunitățile sătești tradiționale.
2. **Scurt istoric despre Tunisia, despre Ramadam și despre obiceiuri culinare din timpul Ramadamului.** A fost făcută o prezentare Power Point comentată de Majbar Emir. A fost prezentată Tunisia, un scurt istoric al acesteia, drapelul, semnificația culorilor drapelului, câteva date geografice și oportunitățile pe care le oferă Tunisia unui turist străin. Majbar Emir a vorbit despre semnificația sărbătorii Ramadamului și ritualurile care îl însoțesc, despre semnificația postului și despre ritualul acestuia. Postul durează pe toată perioada Ramadamului și el începe de dimineața din zori și ține până la apusul soarelui, când postul se încheie cu o rugăciune făcută cu fața spre Meca după care se cinează. În timpul postului se mănâncă doar anumite feluri de mâncare, specifice postului. Majoritatea mâncărilor de post conțin pește, unele sunt preparate cu soiuri de pește de foarte bună calitate. Au fost prezentate câteva feluri de mâncare specifice pentru perioada postului, dar și alte mâncăruri tradiționale tunisiene.

3. **Prezentarea sărbătorilor de Anul nou în Kazahstan.** Prezentare Power Point, comentată de Amrina Shynar. Deși sărbătoarea de anul nou are și o conotație religioasă ea provine dintr-un obicei preistoric, legat de venirea primăverii. În prezentare vedem obiceiurile care țin de viața nomadă a poporului din Kazahstan, vedem organizarea vieții în iurtă și în jurul iurtelor, importanța cailor în viața poporului kazahstan. Au fost prezentate costumele tradiționale ale bărbaților și ale femeilor și ritualurile care țin de sărbătoarea Anului nou. Vedem cum de anul nou se organizează turniruri de cai, dansuri populare și sărbători populare la care participă întreaga populație a unei comunități.
4. **Scurtă prezentare a istoriei Ecuadorului, a unor costume populare și a unor piese de artizanat.** Prezentarea a fost făcută de către Alexander Jacho, reprezentant al comunității latino-americane în Power Point, dar și printr-o expoziție de artizanat ecuadorian și de păpuși în costume tradiționale pentru femei și bărbați. Prezentarea a început cu un scurt istoric despre Ecuador, țară „tânără”, după expresia lui Alexander care consideră că istoria Ecuadorului începe odată cu epoca modernă prin metisarea populației indigene cu spaniolii și alte populații care s-au așezat în Ecuador în ultimii 100 de ani. Astăzi Parlamentul Ecuadorului reflectă structura populației și în care sunt reprezentați indigeni, spanioli și multe alte populații care trăiesc în acest stat. Fiecare populație își conservă obiceiurile și cultura în cântece, dansuri, costume populare și obiecte de artizanat. Alexander Jacho a prezentat expoziția de păpuși îmbrăcate în costume populare, costume bărbățești și costume pentru femei, apoi a prezentat țesături și obiecte artizanale precizând și utilitatea acestora.
5. **Secțiunea de dansuri tradiționale și moderne precum și cea de cântece** rusești, moldovenești și ecuadoriene a fost susținută de: Tania Cretu și Victor Bînzari

Seminarul s-a încheiat printr-o sesiune de socializare în jurul unui ceai și a unor prăjituri. Participanții la seminar au considerat seminarul atractiv, bine structurat din punct de vedere al programului, bine gândit din punct de vedere al asimilării principiilor și valorilor interculturalității. Seminarul a dat ocazia ca RTT să interacționeze cu reprezentanți ai instituțiilor publice, cu reprezentanți a unor ONG-uri cu preocupări în domeniul migrației de pe poziția de „gazdă” și acest statut îi împuternicește ca parte într-un dialog menit să rezolve probleme ale comunităților de RTT.